

Regeling bijwonen in het kader van mantelzorg gemeente Drimmelen 2015

In de Wmo 2015 spelen mantelzorgers een belangrijke rol. Voordat er een voorziening wordt verstrekt wordt onderzocht wat een cliënt nog zelf of met behulp van zijn netwerk kan. Een belangrijk onderdeel van dat netwerk zijn de mantelzorgers.

Mantelzorg stelt mensen met een beperking, ziekte of aandoening in staat om langer zelfstandig te blijven wonen. Dit sluit aan bij de trend van extramuralisering en vermaatschappelijking van de zorg.

Mantelzorgers kunnen veel ondersteuning bieden aan cliënten. Voor sommige mantelzorgers is het prettig om dicht bij degene te wonen waarvoor ze zorgen. Voor anderen is juist enige afstand nodig om overbelasting te voorkomen. Maar als cliënt en mantelzorger aangeven dat bij elkaar wonen de ondersteuning zou vergemakkelijken en/of verbeteren, is de gemeente bereid om de mogelijkheden daartoe te onderzoeken.

Drie mogelijkheden

Als mantelzorger en zorgvrager bij elkaar willen wonen zijn er 3 mogelijkheden:

1. Er is geen vergunning nodig.
2. Er is een omgevingsvergunning nodig. Deze wordt afgegeven als de mantelzorgwoonvoorziening voldoet aan de eisen van het bestemmingsplan (en het bouwbesluit).
3. Er is een omgevingsvergunning nodig maar de mantelzorgwoonvoorziening voldoet niet aan de eisen van het bestemmingsplan (en het Bouwbesluit). Het college kan dan besluiten af te wijken van het bestemmingplan vanwege de mantelzorgrelatie.

De afdeling Bouw & Woningtoezicht kan de aanvrager helpen bepalen of vergunningsvrij bouwen/verbouwen mogelijk is.

Besluit Omgevingsrecht (BOr)

Op 1 november 2014 is het nieuwe Besluit Omgevingsrecht in werking getreden. In Bijlage II, behorende bij de artikelen 2.3, 2.5a en 2.7 staan nadere regels. Binnen deze regels zijn mogelijkheden opgenomen om mantelzorgwoningen vergunningsvrij op te richten. Deze mogelijkheden hangen af van de grootte van het perceel en welke bijgebouwen en bouwwerken reeds aanwezig zijn op het perceel. Ook wordt getoetst aan het vigerende bestemmingsplan.

Kort gezegd mogen volgens het BOr alle bouwwerken die je volgens het bestemmingsplan mag oprichten, gebruikt worden ten behoeve van mantelzorg. Ook bestaande bouwwerken mogen ingericht worden ten behoeve van mantelzorg.

Omdat in de bestemmingsplannen van de kernen 70% percelen mag worden bebouwd zijn er voldoende mogelijkheden om mantelzorgwoningen te realiseren.

Bouwbesluit

Het spreekt voor zich dat de afhankelijke woonruimte aan alle bouwtechnische vereisten van het Bouwbesluit en Bouwverordening voor woonruimte dient te voldoen. Daarnaast zal de aanvrager gevraagd worden om rekening te houden met te verwachten voorzieningen die er op gericht zijn ergonomische beperkingen te voorkomen of te beperken. De woonvoorziening moet op moment van de 1e in gebruik name zijn ingericht naar aard van de zorg. De

woonruimte voor de mantelzorgvrager moeten geschikt zijn voor het gebruik van hulpmiddelen. Het is niet wenselijk dat kort nadat woonruimte voor de mantelzorgvrager is gerealiseerd, aanpassingen gedaan moeten worden omdat bijvoorbeeld een douche of een verkeersruimte niet groot genoeg is om rolstoel- of rollatorgebruik mogelijk te maken. De aanvrager zal gewezen worden op de voorwaarden die gesteld worden in het Handboek voor Toegankelijkheid.

Tijdelijkheid

Bij nieuwe woningbouwinitiatieven wordt veelal terughoudend gereageerd in verband met de woningbouwcontingenten. Het mantelzorgbeleid moet geen middel worden om toch een woonbestemming te realiseren of illegale bewoning te legaliseren. Onder geen beding wordt dan ook een mantelzorgwoning omgezet naar een woonbestemming.

Bij vervallen van de noodzaak van mantelzorg voor de betreffende moet het bewonen van de ruimte vervallen. De aanvrager dient het gebouw binnen een periode van 6 maanden in de oude staat te herstellen (conform de bestemming die het gebouw had voordat mantelzorg verleend werd). Wordt aan deze regel geen uitvoering gegeven, dan kan de gemeente via een dwangsom alsnog de tijdelijkheid afdwingen. Afhankelijk van de strijdigheid kan een dwangsom oplopen tot een bedrag tussen de € 10.000 en € 20.000 euro.

Voorwaarden voor bijwonen in het kader van mantelzorg

De regels voor het bijwonen / inwonen t.b.v. mantelzorg zijn in het leven geroepen om mantelzorg te faciliteren voor zorgvrager en mantelzorger. De mantelzorgrelatie dient aangetoond te worden en te voldoen aan de volgende voorwaarden:

Noodzaak voor ondersteuning

Er dient een noodzaak te zijn voor het verlenen van ondersteuning. En de mantelzorger dient deze ondersteuning te kunnen leveren. Bij de bepaling van de eventuele behoefte aan professionele ondersteuning, wordt met de inzet van mantelzorg rekening gehouden.

De noodzaak voor mantelzorg dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur.

Hoeveelheid mantelzorg

Om bijwonen te kunnen toestaan dient er sprake te zijn van meer dan incidentele ondersteuning door de mantelzorger. Mantelzorg moet een structureel karakter hebben. Hierbij wordt aangesloten bij de voorwaarde voor het mantelzorgcompliment: gemiddeld 8 uur per week geleverd door degene die bij gaat wonen of waarbij de cliënt gaat wonen.

Bij de beoordeling van de hoeveelheid mantelzorg wordt ook rekening gehouden met de toekomstverwachtingen. Zeker wanneer het gaat om een progressieve aandoening.

Omgevingsvergunning

Vaak wordt een bijgebouw grondig verbouwd om iemand te kunnen huisvesten. Een garage of schuur wordt hiervoor vergroot of volledig verbouwd. Omdat de mantelzorgwoning een tijdelijk karakter heeft, is het raadzaam om te kijken of deze verbouwing / vergroting een permanente vorm kan krijgen. Dit betekent dat u beter ook een omgevingsvergunning moet aanvragen.

De aanvraag voor een omgevingsvergunning verloopt via de normale procedure.

Gemeentelijke belastingen

Als er nieuwe woonruimte wordt gecreëerd voor een apart huishouden, dient gemeentelijke belasting o.a. volgens de WOZ etc. te worden voldaan.

Adres

Als een woning voldoet aan de voorwaarden om een huisnummer toegekend te krijgen, zal dit huisnummer van het hoofdgebouw krijgen met een reguliere toevoeging. Waardoor niet zichtbaar is dat het om een (tijdelijke) mantelzorgwoning gaat.

Kosten

De leges voor een omgevingsvergunning en eventuele andere kosten komen voor rekening van de aanvrager.

Ook de kosten voor een onafhankelijke medische verklaring die aantoont dat en hoeveel mantelzorg er nodig is, komen voor rekening van de aanvrager.

Procedure

De aanvrager (mantelzorger of degene die mantelzorg krijgt) benadert de gemeente met het plan om vanwege een mantelzorgrelatie bij elkaar te gaan wonen.

De afdeling Grondgebied van de gemeente onderzoekt eerst of bijwonen vergunningsvrij mogelijk is. Als hiervoor de mantelzorgrelatie aangetoond moet worden, en er geen verklaring van een huisarts of een wijkverpleegkundige wordt overgelegd, neemt de betrokken medewerker van de afdeling Grondgebied contact op met een casemanager Wmo. Een casemanager Wmo kan op verzoek van een collega van de afdeling Grondgebied de situatie onderzoeken en een advies afgeven. Als bij de gemeente Drimmelen twijfels ontstaan over de intensiteit van de mantelzorgrelatie, dan wel de objectiviteit van het advies van de huisarts of de wijkverpleegkundige, en de mantelzorgrelatie niet kan worden vastgesteld, vraagt de afdeling Grondgebied de aanvrager om een onafhankelijk medisch advies m.b.t. mantelzorg. De kosten voor dit advies zijn voor rekening van de aanvrager.

Als de ruimte geschikt is voor bewoning, kan meteen verhuisd worden.

Als er bouw of verbouw noodzakelijk is die niet in strijd is met het bestemmingsplan, kan een normale omgevingsvergunningsprocedure doorlopen worden voor het verbouwen van een van de opstallen of voor het bijbouwen van woonruimte. Hiervoor kan contact opgenomen worden met de afdeling Grondgebied van de gemeente.

Indien het gewenste bouwwerk in strijd is met het bestemmingsplan kan geen vergunning worden verleend. Dan kan een verzoek om af te wijken van het bestemmingsplan ingediend worden bij de afdeling Grondgebied. Het college zal n.a.v. dit verzoek een besluit nemen. De afdeling Grondgebied adviseert de cliënt en het college over de te volgen procedure. Eventuele bezwaar- en/of beroepsprocedures worden door de afdeling Grondgebied behandeld.